

Стаття 16 Кодексу суддівської етики: допустиме та заборонене у використанні ШІ

Автор: Берназюк Ян

Організація: Верховний Суд

Видання: Конституціоналіст · 2025

Дата публікації: 2025-08-19

Постійна адреса:

<https://constitutionalist.com.ua/stattia-16-kodeksu-suddivskoi-etyky-dopustyme-ta-zaboronene-u-vykorystanni-shi/>

Відомості про матеріал

НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ

ВІДДІЛ ПІДГОТОВКИ СУДДІВ

Програма підготовки та підвищення рівня кваліфікації помічників суддів Верховного Суду в Касаційному цивільному суді

5 червня 2025 року

Ян БЕРНАЗЮК,

суддя Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду,

доктор юридичних наук, професор

ПОВ'ЯЗАНІ ПОНЯТТЯ

- Незалежність, неупередженість, об'єктивність суду
- Справедливість (моральність)
- Цифрова компетентність
- Ефективне правосуддя та принцип процесуальної економії
- Принцип гласності (прозорості)
- Єдність судової практики та принцип правової визначеності
- Мотивованість судового рішення
- Доступ до правосуддя
- Етика
- Довіра до суду

КОДЕКС СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ (стаття 16)

- Використання суддею технологій штучного інтелекту є допустимим, якщо це:
- не впливає на незалежність та неупередженість судді,
- не стосується оцінки доказів,
- не стосується процесу ухвалення рішень,
- не порушує вимог законодавства.

НЕ ВПЛИВАЄ НА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ТА НЕУПЕРЕДЖЕНІСТЬ СУДДІ

- Це фундаментальна вимога, що охороняє саму суть правосуддя. Незалежність судді є невід'ємною складовою його статусу та ключовою гарантією справедливого суду, що закріплена у статтях 126, 129 Конституції України та деталізована у Законі України "Про судоустрій і статус суддів".
- У контексті ШІ, суддя повинен бути вільним від впливу не лише традиційних суб'єктів (суб'єкти владних повноважень, сторони, громадськість), але й від впливу, що може опосередковано походити від ШІ-інструментів чи їх розробників.

НЕ СТОСУЄТЬСЯ ОЦІНКИ ДОКАЗІВ

- Оцінка доказів – це центральний елемент суддівської функції, що передбачає встановлення їх належності, допустимості, достовірності, достатності та взаємного зв'язку для ухвалення обґрунтованого рішення.
- Це не просто технічна операція, а складний когнітивний процес, що включає аналіз змісту доказу, його джерела, обставин отримання, зіставлення з іншими доказами, врахування позицій сторін. Він також передбачає застосування правосвідомості та життєвого досвіду.

НЕ СТОСУЄТЬСЯ ПРОЦЕСУ УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ

- Відповідальність за судові рішення: Суддя несе повну особисту відповідальність за кожне ухвалене ним рішення. Делегування ухвалення рішення ШІ означало б відмову від суддівської функції та відповідальності, що є несумісним зі статусом судді та присягою.
- Інтелектуальна та вольова природа ухвалення рішення: Процес ухвалення рішення вимагає не лише знання закону, але й його тлумачення, розуміння як букви, так і духу норми права, принципів справедливості та пропорційності, врахування всіх обставин справи, індивідуальних особливостей сторін. ШІ, навіть найдосконаліший, не здатен на таку комплексну інтелектуально-вольову діяльність.

НЕ СТОСУЄТЬСЯ ПРОЦЕСУ УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ

- Таємниця ухвалення судового рішення: Важливо враховувати, що процесуальний закон забороняє судді під час ухвалення судового рішення обговорювати обставини та матеріали справи, застосування норм права та судову практику в цій справі, а також зміст судового рішення з іншими особами, крім складу суду, який розглядає справу; судді не мають права розголошувати хід обговорення та ухвалення судового рішення.
- Навіть якщо технологія застосовується для підготовки загального проекту рішення, це не повинно замінювати обговорення позицій кожного судді (у випадку колегіального розгляду). У разі одноособового розгляду, використання ШІ не повинно створювати ефекту "зовнішнього співрозмовника", що впливає на внутрішнє переконання судді.

НЕ ПОРУШУЄ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА

- Конституційні гарантії. Використання ШІ не лише не повинно порушувати, а й має забезпечувати реалізацію конституційних прав і свобод людини і громадянина.
- Особливу увагу слід приділити:
- праву на справедливий суд,
- праву на захист персональних даних,
- праву на повагу до особистого і сімейного життя,
- гарантіям рівності та недискримінації.

НЕ ПОРУШУЄ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА

- Процесуальне законодавство. Використання ШІ має бути суворо інтегроване та відповідати вимогам Господарського процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України, Кримінального процесуального кодексу України, Кодексу України з процедур банкрутства, Кодексу України про адміністративні правопорушення та Цивільного процесуального кодексу України.
- ШІ не може підміняти визначені цими актами принципи диспозитивності, змагальності, а також гарантії участі сторін та оскарження.
- Крім того, використання суддею ШІ має узгоджуватися із положеннями Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

НЕ ПОРУШУЄ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА

- Інформаційне законодавство. Важливо враховувати вимоги законів України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних», «Про державну таємницю» та законодавства у сфері кібербезпеки.
- Законодавство у сфері захисту інтелектуальної власності. Необхідно забезпечити відповідність використання ШІ нормам законодавства у частині обробки даних, що можуть бути об'єктами авторського права, та уникнення плагіату при генерації текстів рішень.
- Інструкції з діловодства в судах та інші підзаконні акти, які регламентують порядок створення, підпису, реєстрації та зберігання проєктів судових рішень та іншої службової інформації.

НЕДОПУЩЕННЯ ДЕЛЕГУВАННЯ СУДДІВСЬКИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

- Суддівські повноваження, такі як оцінка доказів, тлумачення права та ухвалення рішень, є невід'ємною частиною конституційного статусу судді та його персональної відповідальності.
- Їх делегування, навіть часткове, технологіям ШІ є неприпустимим, оскільки це суперечить принципу здійснення правосуддя виключно судами та особистою відповідальністю судді за кожне ухвалене ним рішення (аналогічно до заборони делегування функцій судів іншим органам, закладеної у ст. 124 Конституції України).

ЗАПОБІГАННЯ ВТРАТІ СУБ'ЄКТИВНОГО ВНУТРІШНЬОГО ПЕРЕКОНАННЯ

- Внутрішнє переконання судді, що формується на основі безпосереднього дослідження всіх обставин справи, доказів та керуючись законом, є основою справедливого судочинства.
- Надмірна довіра до ШІ, його потенційно "переконливі" висновки або пропозиції можуть розмити чи підмінити власне переконання судді.

ЗАПОБІГАННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

- Йдеться не лише про технічну залежність (наприклад, неможливість виконати роботу без певного інструменту), а й про можливий психологічний вплив "авторитету" технології.
- Якщо суддя стає надмірно залежним від ШІ у формулюванні думок, пошуку рішень чи навіть підготовці проєктів документів, це може поставити під сумнів його фактичну незалежність та неупередженість.

РИЗИК "ДЕГУМАНІЗАЦІЇ" ПРАВОСУДДЯ

- Правосуддя – це не лише застосування норм права, а й взаємодія з людьми, діалог, врахування їхніх емоцій, гідності, індивідуальних обставин. ШІ, на відміну від людини, не здатний до емпатії, моральної інтуїції та розуміння складного соціального контексту людських конфліктів.
- Правосуддя вимагає не лише логічного застосування закону, а й здатності до співчуття, врахування індивідуальних обставин та прийняття рішень, які є не лише формально правильними, а й справедливими в людському вимірі.

УПРАВЛІННЯ СУДОВИМИ СПРАВАМИ ТА ДІЛОВОДСТВОМ

- Автоматизація розподілу справ: За умови прозорості алгоритму та виключення можливості маніпуляцій.
- Ведення електронного документообігу: Систематизація, реєстрація, відстеження руху документів.
- Планування судових засідань: Оптимізація розкладу.
- Автоматична генерація стандартних процесуальних документів: Повісток, повідомлень, супровідних листів (з обов'язковою перевіркою людиною).
- Моніторинг дотримання процесуальних строків: Нагадування судді.
- Обрахунок процесуальних строків (процесуальний календар)

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВА ТА АНАЛІТИЧНА ПІДТРИМКА (не пов'язана з оцінкою доказів чи ухваленням рішення)

- Розширений пошук та аналіз законодавства і судової практики: Для швидкого знаходження норм, виявлення зв'язків, аналізу тенденцій (але не для визначення "правильного" рішення). Суддя зобов'язаний критично переосмислювати запропоновані висновки ШІ, перевіряти джерела. Скорочення часу на пошук судової практики — через системи автоматизованого проєктування запитів (prompt engineering), за умови що суддя самостійно здійснює правову оцінку релевантності.
- Підготовка оглядів судової практики: Допомога у структуруванні та узагальненні.

ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА В РОБОТІ З ДОКАЗАМИ (без їх оцінки)

- Транскрибування аудіо- та відеозаписів судових засідань.
- Розпізнавання та індексація тексту на зображеннях або у PDF-файлах.
- Виявлення та маркування певних об'єктів або осіб на фото- чи відеоматеріалах.
- Переклад документів (з обов'язковою верифікацією професійним перекладачем).

КРИТЕРІЇ ЕТИЧНОЇ САМООЦІНКИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ШІ

- Перед застосуванням будь-якого цифрового інструменту суддя повинен провести коротку етичну самооцінку:
- чи використовую я ШІ виключно як допоміжний засіб, а не як джерело судження;
- чи надає мені ШІ інформацію про використані джерела;
- чи зберігаю я контроль над результатом роботи ШІ, зокрема можливість змінити або відхилити його відповідь;
- чи не містить відповідь ШІ упередження.

МЕХАНІЗМИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ШІ

- Наявність внутрішнього регулювання
- Сертифікація та аудит (створення автономних систем)
- "Правило трьох очей" (Rule of Three Eyes)
- Постійна самоосвіта

ВИСНОВКИ

- Кінцевою метою будь-яких нововведень, включаючи використання ШІ, має залишатися утвердження справедливого, незалежного, неупередженого та ефективного правосуддя, що користується довірою суспільства.
- Суддя, як центральна фігура цього процесу, повинен завжди пам'ятати про свою високу місію та відповідальність, використовуючи будь-які інструменти з мудрістю, обачністю та у суворій відповідності до закону і етичних стандартів.
- Використання ШІ має залишатися під повним усвідомленим контролем судді, який несе відповідальність за зміст судового рішення – незалежно від того, чи його повністю створено власними силами, чи з використанням технологій.

КОМЕНТАР ДО СТАТТІ 16 КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ

- Сьогодні Рада суддів України активно працює над підготовкою нового Коментаря до Кодексу суддівської етики (<https://rsu.gov.ua/ua/news/u-radi-suddiv-ukraini-vidbulosa-zasidanna-rg-z-pidgotovki-komentar-a-do-kodeksu-suddivskoi-etiki>; <https://rsu.gov.ua/ua/news/zasidanna-robocoi-grupi-rsu-z-pidgotovki-komentar-a-do-kodeksu-suddivskoi-etiki-vidbulosa-u-vinnici>).
- Очікується, що майбутній Коментар у частині статті 16 надасть чіткі роз'яснення щодо меж допустимого використання ШІ суддями, а також визначить рекомендовані підходи до питань безпеки та процедур контролю.

РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВІДПОВІДАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПРАВНИКІВ

- Робоча група при Мінцифри працює над розробкою Рекомендацій щоб надати правникам практичні поради щодо відповідального використання ШІ в професійній діяльності.
- Вони покликані допомогти правникам орієнтуватися в правових, етичних та технічних аспектах застосування ШІ у щоденній правничій роботі. У документі представлено інформацію, що допоможе правнику визначити, які завдання можна ефективно делегувати ШІ-помічнику, зокрема автоматизацію створення та написання документів, аналіз і дослідження прецедентної практики, пошук правової інформації та інше.

Матеріал 23

- ПОПЕРЕДНІ ЛЕКЦІЇ
- 1. Штучний інтелект як основа цифрового судочинства: помічник чи майбутній конкурент судді? https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk.pdf
- 2. Штучний інтелект (artificial intelligence) сьогоднішній погляд на перспективи майбутнього [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk%20\(1\).pdf](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk%20(1).pdf)
- 3. Сучасні можливості штучного інтелекту (artificial intelligence) процесуальна економія чи загроза незалежності судді?
- <https://nsj.gov.ua/ua/pidgotovka-pratsivnikiv-aparativ-sudiv/programi-pidgotovki-pratsivnikiv-aparativ-sudiv-2021-rik/20-23-travnya-2024-r-programa-pidgotovki-ta-pidvishennya-rivnya-kvalifikatsii-za-standartizovanou-programou-pomichnikiv-suddiv-mistsevih-ta-apelyatsiynih-gospodarskih-sudiv>
- 4. Інтеграція штучного інтелекту (artificial intelligence) в систему правосуддя: поспішай повільно https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_festina_lente_bernaziuk.pdf
- 5. Правосуддя та штучний інтелект: перші правила https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_first_rules_bernaziuk.pdf

- 6. Штучний інтелект та питання етики під час здійснення правосуддя https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_ethics_bernaziuk.pdf
- 7. Інструменти штучного інтелекту та неприпустимість зловживання процесуальними правами https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_abuse_of_procedural_rights.pdf
- 8. Нові принципи здійснення правосуддя https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/101-%20new_principles_court_bernaziuk.pdf
- 9. Технології штучного інтелекту та принцип правової визначеності https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_principal_of_legal_certainly_bernaziuk.pdf
- 10. Штучний інтелект: застосувати недозволено ігнорувати https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/Prezent_AI_prohibition_or_permission_bernaziuk.pdf
- 11. Сучасні можливості штучного інтелекту та питання приватності https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/104_AI_privacy_bernaziuk.pdf
- 12. Технології штучного інтелекту в правосудді: міжнародні стандарти регулювання https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/105_AI_internation_standarts_bernaziuk.pdf
- 13. Практичні аспекти використання технології штучного інтелекту в юридичній сфері https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/108_AI_practice_bernaziuk.pdf
- 14. Технології штучного інтелекту та life hacks для юристів https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/109_%20AI_life_hacks_bernaziuk.pdf
- 15. Штучний інтелект та правосуддя: механізми забезпечення прозорості та підзвітності https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/115_AI_transparency_accountability_bernaziuk.pdf
- 16. Штучний інтелект та право на приватність: баланс між інноваціями та захистом персональних даних https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/119_AI_personal_data_protection_bernaziuk.pdf
- 17. Цифрова ера правосуддя: роль ШІ у забезпеченні єдності судової практики в Україні https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/120_AI_uniformity_of_judicial_practice_bernaziuk.pdf
- 18. Діджиталізація судочинства: межі допустимого використання ШІ https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/Bernazuk_.pdf
- 19. Штучний інтелект у правосудді: міжнародний досвід та виклики <https://constitutionalist.com.ua/shtuchnyj-intelekt-u-pravosuddi-mizhnarodnyj-dosvid-ta-vyklyky>
- 20. Технології штучного інтелекту: майбутні перспективи та ризики для судової гілки влади https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/124_AI_Future_Prospects_Risks_for_Judiciary_bernaziuk.pdf
- 21. Штучний інтелект у правосудді: ризики алгоритмічної упередженості та дискримінації https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/125_AI_Algorithmic_Bias_Discrimination_Risks_bernaziuk.pdf
- 22. Верховенство права в епоху ШІ: як верховні суди зберігають баланс між інноваціями та традиціями https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/133.%20AI_and_Regulation_by_SupremeCourts_bernaziuk.pdf
- 23. Правосуддя в епоху штучного інтелекту: інструмент чи виклик? <https://constitutionalist.com.ua/pravosuddia-v-epokhu-shtuchnoho-intelektu-instrument-chy-vyklyk>

Матеріал 24

- ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА
- 1. Берназюк Ян. Штучний інтелект та система правосуддя України: результати співпраці у році, що минув <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/934/shtuchnyi-intelekt-ta-systema-pravosuddia-ukrainy-rezultaty-spiivpratsi-u-rotsi-sh%D1%81ho-mynuv>

- 2. Берназюк Ян. Наукові надбання як основа для наступних кроків на шляху інтеграції штучного інтелекту в систему правосуддя <https://so.supreme.court.gov.ua/news/949/naukovi-nadbannia-iak-osnova-dlia-nastupnykh-krokv-na-shliakhu-intehratsii-shtuchnoho-intelektu-v-systemu-pravosuddia>
- 3. Берназюк Ян. Стаття 16 Кодексу суддівської етики: допустиме та заборонене у використанні ШІ <https://so.supreme.court.gov.ua/news/986/tsyfrova-era-pravosuddia-rol-shi-u-zabezpechenni-iednosti-sudovoi-praktiky-v-ukraini>
- 4. Bernaziuk Ian. Artificial Intelligence and the Judicial system of Ukraine: results of cooperation in the past year <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-and-the-judicial-system-of-ukraine-results-of-cooperation-in-the-past-year>
- 5. Берназюк Ян. Штучний інтелект і його використання для забезпечення єдності судової практики як складової довіри до суду // Слово Національної школи суддів України. – 2024, № 2(49), С. 16-35 https://slovo.nsj.gov.ua/images/pdf/2024_4_49/nsj_4_49_2024.pdf
- 6. Берназюк Ян. Ера ШІ й роль верховних судів у цифровій трансформації правосуддя // Юридична газета. № 4 (792). - С. 16-18. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/era-shi-y-rol-verhovnih-sudiv-u-cifroviy-transformaciyi-pravosuddya.html>

Джерела та матеріали

1. КОДЕКС СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ (стаття 16). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-24#Text>
2. КОМЕНТАР ДО СТАТТІ 16 КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ. <https://rsu.gov.ua/ua/news/u-radi-suddiv-ukraini-vidbulosa-zasidanna-rg-z-pidgotovki-komentara-do-kodeksu-suddivskoi-etiki>
3. КОМЕНТАР ДО СТАТТІ 16 КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ. <https://rsu.gov.ua/ua/news/zasidanna-robocoi-grupi-rsu-z-pidgotovki-komentara-do-kodeksu-suddivskoi-etiki-vidbulosa-u-vinnici>
4. Матеріал 23. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk.pdf
5. Матеріал 23. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk%20\(1\).pdf](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk%20(1).pdf)
6. Матеріал 23. <https://nsj.gov.ua/ua/pidgotovka-pratsivnikiv-aparativ-sudiv/programi-pidgotovki-pratsivnikiv-aparativ-sudiv-2021-rik/20-23-travnya-2024-r-programa-pidgotovki-ta-pidvishennya-rivnya-kvalifikatsii-za-standartizovanou-programou-pomichnikiv-suddiv-mistsevih-ta-apelyatsiy-nih-gospodarskih-sudiv>
7. Матеріал 23. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_festina_lente_bernaziuk.pdf
8. Матеріал 23. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_first_rules_bernaziuk.pdf
9. Матеріал 23. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_ethics_bernaziuk.pdf
10. Матеріал 23. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_abuse_of_procedural_rights.pdf
11. Матеріал 23. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/101-%20new_principles_court_bernaziuk.pdf
12. Матеріал 23. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_principal_of_legal_certainly_bernaziuk.pdf
13. Матеріал 23. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/Prezent_AI_prohibition_or_permission_bernaziuk.pdf
14. Матеріал 23. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/104_AI_privacy_bernaziuk.pdf
15. Матеріал 23. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/105_AI_international_standards_bernaziuk.pdf
16. Матеріал 23. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/108_AI_practice_bernaziuk.pdf
17. Матеріал 23. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/109_%20AI_life_hacks_bernaziuk.pdf
18. Матеріал 23. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/115_AI_transparency_accountability_bernaziuk.pdf
19. Матеріал 23. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/119_AI_personal_data_protection_bernaziuk.pdf

20. Матеріал 23.
https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/120_AI_uniformity_of_judicial_practice_bernaziuk.pdf
21. Матеріал 23. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/Bernazuk_.pdf
22. Матеріал 23. <https://constitutionalist.com.ua/shtuchnyj-intelekt-u-pravosuddi-mizhnarodnyj-dosvid-ta-vyklyky>
23. Матеріал 23.
https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/124_AI_Future_Prospects_Risks_for_Judiciary_bernaziuk.pdf
24. Матеріал 23.
https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/125_AI_Algorithmic_Bias_Discrimination_Risks_bernaziuk.pdf
25. Матеріал 23. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/133.%20AI_and_Regulation_by_SupremeCourts_bernaziuk.pdf
26. Матеріал 23. <https://constitutionalist.com.ua/pravosuddia-v-epokhu-shtuchnoho-intelektu-instrument-chy-vyklyk>
27. Матеріал 24. <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/934/shtuchnyi-intelekt-ta-systema-pravosuddia-ukrainy-rezultaty-spivpratsi-u-rotsi-sh%D1%81ho-mynuv>
28. Матеріал 24. <https://so.supreme.court.gov.ua/news/949/naukovi-nadbannia-iak-osnova-dlia-nastupnykh-krokiv-na-shliakhu-intehratsii-shtuchnoho-intelektu-v-systemu-pravosuddia>
29. Матеріал 24.
<https://so.supreme.court.gov.ua/news/986/tsyfrova-era-pravosuddia-rol-shi-u-zabezpechenni-iednosti-sudovoi-praktyky-v-ukraini>
30. Матеріал 24.
<https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-and-the-judicial-system-of-ukraine-results-of-cooperation-in-the-past-year>
31. Матеріал 24. https://slovo.nsj.gov.ua/images/pdf/2024_4_49/nsj_4_49_2024.pdf
32. Матеріал 24.
<https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/era-shi-y-rol-verhovnih-sudiv-u-cifroviy-transformaciyi-pravosuddya.html>

Файли матеріалу

Оригінальний файл автора